

บันทึก

เรื่อง ปัญหาตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี
พ.ศ.๒๕๒๖ (กรณีนายพิเชฐ วรรณฯ ซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการ และ
กลับเข้ารับราชการแล้วเพราะได้รับการล้างมลทิน ก.ค.จะมีอำนาจพิจารณา
ลดโทษเป็นลดชั้นเงินเดือนตามมาตรา ๗ (๕) และมาตรา ๘ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.๒๕๒๓ ได้อีกหรือไม่)

สำนักงาน ก.ค.ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๑๕๐๕/๒๐๔๔๕ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๒๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติหารือว่ากรณีที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้สั่งลงโทษนายพิเชฐ วรรณฯ เจ้าหน้าที่บริหารการประถมศึกษา รับเงินเดือนในระดับ ๕ รักษาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี โดยให้ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๒๔ ต่อมา ได้รับการล้างมลทิน จึงขอกลับเข้ารับราชการ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีจึงมีคำสั่งบรรจุนายพิเชฐฯกลับเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๑ รับเงินเดือนในระดับ ๕ โรงเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงคราม ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๒๖ และต่อมาวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๒๗ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้สั่งให้นายพิเชฐฯ กลับเข้ารับราชการ และลดโทษจากให้ออกจากราชการเป็นลดชั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี จึงมีปัญหว่านายพิเชฐฯ มีฐานะเป็นข้าราชการตลอดมาหรือมีฐานะเป็นข้าราชการใหม่ ตั้งแต่วันที่ได้รับการบรรจุกลับเข้ารับราชการ

เนื่องจากเรื่องนี้ประเด็นที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ.๒๕๒๖ ซึ่งเป็นประเด็นที่สำคัญในการพิจารณากรณีตามข้อหาเรื่องนี้ จึงขอหารือว่า กรณีที่ข้าราชการครูผู้ได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ.๒๕๒๖ ได้ใช้สิทธิขอกลับเข้ารับราชการเนื่องจากการล้างมลทินแล้ว โดยข้าราชการครูผู้นั้นมิได้ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษแต่อย่างใด เพียงแต่ได้ร้องขอความเป็นธรรมนั้นองค์กรผู้ที่มีอำนาจพิจารณาดำเนินการทางวินัยเพื่อให้ความเป็นธรรมแก่ข้าราชการครูผู้นั้นจะมีอำนาจพิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูผู้นั้นตามนัยมาตรา ๗ (๕)^{*} และมาตรา ๘^๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.๒๕๒๓ ต่อไปอีกได้หรือไม่

^{*}มาตรา ๗ ก.ค.มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๕) รายงานนายกรัฐมนตรีในกรณีปรากฏว่าหน่วยงานทางการศึกษากรม อ.ก.ค.กรม หรือ อ.ก.ค.จังหวัด หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติการโดยไม่เหมาะสม เพื่อนายกรัฐมนตรีจะได้พิจารณาและสั่งการต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) และผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู) กับพิจารณาเอกสารที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูส่งไปแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า กรณีนี้ นายพิเชฐฯ ได้ร่วมกระทำความผิดกับผู้อื่น โดยร่วมกันทำการแก้ไขเพิ่มเติมคะแนนให้แก่ผู้สอบตกเป็นสอบได้ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มีคำสั่ง ๗๙/๒๕๒๔ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๒๔ ให้นายพิเชฐฯ ออกจากราชการ โดยนายพิเชฐฯ มิได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษนั้นแต่อย่างใด แต่มีผู้ร่วมกระทำความผิดรายอื่นได้อุทธรณ์คำสั่งให้ออกเพราะเหตุเดียวกันนี้ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) ซึ่งสั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้ ก.ค.พิจารณาทบทวนการลงโทษนายพิเชฐฯ ใหม่ เพราะเป็นเหตุในลักษณะคดี แต่ก่อนที่ ก.ค.จะพิจารณาทบทวนและมีคำสั่งอย่างใดในกรณีนี้ นายพิเชฐฯ ได้ขอกลับเข้ารับราชการใหม่เพราะเหตุได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีได้มีคำสั่งที่ ๑๔๖/๒๕๒๖ บรรจุและแต่งตั้งนายพิเชฐฯ เข้ารับราชการใหม่ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๒๖ ต่อมาเมื่อ ก.ค.พิจารณาทบทวนการลงโทษนายพิเชฐฯ ใหม่ตามคำสั่งของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีแล้ว มีมติว่า พฤติการณ์ของนายพิเชฐฯ เป็นการกระทำความผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์และเที่ยงธรรม และไม่ถือปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ สมควรให้นายพิเชฐฯ กลับเข้ารับราชการแต่ให้ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจึงมีคำสั่งที่ ๑๓๙/๒๕๒๗ ให้นายพิเชฐฯ กลับเข้ารับราชการตั้งแต่วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๒๗ โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่ทราบว่ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีได้สั่งให้นายพิเชฐฯ กลับเข้ารับราชการใหม่เพราะเหตุได้รับการล้างมลทินแล้ว กรณีจึงเป็นปัญหาว่าเมื่อนายพิเชฐฯ ให้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินแล้ว โดยมีได้ใช้สิทธิอุทธรณ์แต่อย่างใด ก.ค.จะมีอำนาจพิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่นายพิเชฐฯ ตามนัยมาตรา ๗(๕)^๓ และมาตรา ๘^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ต่อไปอีก หรือไม่

^๓ มาตรา ๘ ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีได้รับรายงานของ ก.ค. ตามมาตรา ๗ (๕) ให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาสั่งให้หน่วยงานทางการศึกษา กรม อ.ก.ค. กรม หรือ อ.ก.ค. จังหวัด แล้วแต่กรณี ปฏิบัติการให้ถูกต้องหรือเหมาะสมต่อไป แต่ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยกับมติของ ก.ค. ให้ ก.ค. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

เมื่อนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งหรือคณะรัฐมนตรีมีมติประการใด ให้ ก.ค. และหน่วยงานทางการศึกษา กรม อ.ก.ค. กรม หรือ อ.ก.ค. จังหวัด แล้วแต่กรณี ปฏิบัติตามหรือสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือมติเดิมให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือตามมติของคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี แม้ข้าราชการครูผู้นั้นจะได้ออกจากราชการไปตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาแล้วก็ตาม

^๓ โปรดดูเชิงอรรถ (๑)

^๔ โปรดดูเชิงอรรถ (๒)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) มีความเห็นว่า ก.ค. จะมีอำนาจพิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูผู้ถูกลงโทษโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ (๕)^๔ และมาตรา ๘^๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้เพียงใดนั้นจะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป สำหรับกรณีนายพิเชฐฯ นั้น ปรากฏว่า นายพิเชฐฯ ได้ใช้สิทธิขอกลับเข้ารับราชการใหม่เพราะได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๕^๖ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ แล้ว และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีได้มีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้กลับเข้ารับราชการใหม่ไปตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๒๖ ก่อนที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะได้มีคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการและให้ลงโทษลดขั้นเงินเดือน เป็นเวลาถึงหนึ่งปีเศษ และคำสั่งฉบับหลังนี้ก็มิได้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีแต่อย่างใด ดังนั้นจึงต้องถือว่า คำสั่งนั้นยังมีผลบังคับอยู่และการสั่งให้นายพิเชฐฯ กลับเข้ารับราชการใหม่เพราะเหตุที่ได้รับการล้างมลทินได้เสร็จสิ้นไปก่อนที่จะมีคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติแล้ว ดังนั้น สำหรับกรณีนายพิเชฐฯ นี้ ก.ค. จึงไม่อาจดำเนินการทางวินัยแก่นายพิเชฐฯ ต่อไปโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ (๕) และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้อีก

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๓๒

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^๖มาตรา ๕ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๖ และได้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รวมทั้งบรรดาผู้กระทำความผิดวินัยที่ได้รับนิรโทษกรรมก่อนหรือในวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ แล้ว ไม่ว่าจะได้มีการสอบสวนทางวินัยแล้วหรือไม่ก็ตาม โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัย หรือมิได้กระทำความผิดทางวินัย แล้วแต่กรณี